

# שוּכְפָּמ בֵּין

## המפגרים

בחצר הביתן מושיטים לשופט ידית־מתכת קטנה. ברלתות המוסר אין ידיות. המטפלים שולטים על הרלתות. הם המחליטים מי יצא ומתי. לשם כך הם נושאים עימם ידיות קטנות. כשהם רוצים לפתוח דלת או לסגור אותה, הם תוחכים לחור המתאים בדלת את הידית הקטנה, סמל החופש.

אישום פ"א 6853/86: "הנאשמת אליס סויסה תקפה שלא כדוין את ע', עליידי כך שהיכתה אותה בידיה כעשר פעמים בעזרת ידית־מתכת, המשמשת לפתיחת דלתות־המוסר."

השופט פרגו בוחן את הידית הקטנה בקפדנות רבה. מצד לצד הוא הופכה בכפידו. הגה והגה, הלך ושוב הוא מריצה על פני אצבעותיו.

בכונדראש בודק השופט את מי כלהריסוס ואת חישוב־הפלטטיק. "בכלים האלה אי־אפשר להכות, או מרת מזל או־חנונה. החישוב עשוי מפלטטיק רך. גם המיכל." היא מעשנת סיגריה אחרי סיגריה בעצבנות מופ־גנת. 11 שנים עבדתי כאן. ובכלל, הייתי רק עובדת־ניקיון ולא מטפלת."

נאשמת, מזל או־חנונה, אחזה בידה והיכתה אותה מיספר פעמים כראשה בעזרת מיכל ריסוס לחרקים. "מ' שלא רצתה לשהות מתחת לשולחן, ברחו, והנאשמת רדפה אחריה עלי־מנת לתפסה, תוך כדי כך שהיא תוקפת אותה שלא כדוין עליידי כך שהיכתה בראשה בחישוב פלטטיק."



**נאשם מס' 8 רוני מרכוס. הנאשם בהנאות ובהצלפת מוט הוא לומד איך להרכיב תריסים. במוסד הוא היה כמה שנים עובד־משק.**

דים מהירים הוא חולף על פני כמה מטופלים. המסתובבים באפס־מעשה בין הביתנים. יהודה פרגו אינו מביט בהם. הם דווקא מציצים לעברו, גם מנפנים לו בידיהם לשלום. שמות יפיש יש לביתנים. אית, הדס, גפן, יסמין, סיגלית. השופט נלקח אל ביתן טיליה. כפריי מיוח־אירופה מאמינים שמ' תחת לעז־הטיליה, בעל העלים הריי חנים בצורת־לב, שוכנים שרים, רוחות ומיפלצות. בביתן טיליה, או תירזה בעברית, מתגוררים 12 מפגרים בוגרים. פניהם מעוותות, קולותיהם ילדותיים, דיבורם משובש. הם יושבים מסביב לשולחן קטן, אישי־איש לעצמו, ממלמלים וצועקים. גילה מתחנת. גילה מת־חנת. רוצה אודם. רוצה אודם, קוראת אחת. גילה לא התחנה. גם שפתון לא קיבלה. לעומת זאת היא התנסתה במאורעות אחרים. היא שמכנה את עצמה גילה, ועוד שתי מטופלות בטיליה. כך נאמר בכתב־האישום, סבלו מעצבנותה של הנאשמת מס' 1, מזל או־חנונה.

**בלי כבוד**  
מ' סירבה לשבת עליידי ה־קיר. בתגובה ניגשה אליה ה־

**ר**ק מוח סרקסטי יכול היה להמציא זיווג כזה: מוסר למד פגרים, מן הקשים בארץ, הנקרא בשם רוחמה. גם שמש החורף הלטפנית, המר־גיעה, אינה מעניקה קצת חסר ורחמים למקום הזה. גם לא הרצפות המבהיקות, שנשטפו במיוחד לכבוד ביקורו של השופט, גם לא העצים הירקרקים, השתולים בסמוך למידרכות. השופט, יהודה פרגו, מבית־מישפט השלום בכפר־סבא, החליט לבקר ב־רוחמה בעיקבות כתב־אישום נגד שמונה מטופלים. השמונה נאשמים בכך ש־תקפו מטופלים שונים במוסד. "בס' לנג המקומי, אגב, 204 המפגרים אינם נקראים מטופלים. כולם, המנהל, המטפלים, עובדי־הניקיון, מכנים את נותני־החם בשם: חושים. "חויה נעימה מצפה לכם," אמר המנהל, מוטי ארבל, לשופט ולמלוויו בתחילת הסיור. ארבל, במיקצועו מורה לחינוך גופני, הגיע לרוחמה אחרי שסוכנת מישטרית חשפה שרשרת התנכלויות של המטפלים במטופליהם. יש לו מיבנה־גוף אתלטי ופנים מ־חייכות. אולי משום כך אי־אפשר ל־נחש אם דבריו נאמרים כאירוניה, או שמא הוא חושב שהביקור ברוחמה אכן יהיה נעים. המישה נאשמים ועורכי־דינם ושתי פרקליטות מקיפים את השופט. בצע־



**השוכפ מחפש קוצים**  
שופט השלום, יהודה פרגו, חיטט שעה ארוכה בין ענפי שיח קוצני כדי להיווכח בעצמו אם השיח אכן קוצני. התובעת קלרה רג'ניאנו הסבירה לשופט כי בגן־ביתה שתלה שיח דומה, וכי בעונה זו קוצי שיח זה הם רכים.

**"השקעתי את נשמתו!"**  
רותי דיין (21) נאשמת מספר 5. עליידי כתב־האישום היכתה חניכות בצרור־מפתחות וידית־דלת. דיין עבדה ברוחמה במשך שנה, כמטפלת בקבוצת טיליה. העבודה כללה שמירה על 10 המטופלות, רחיצתן, עבודות מעשיות כמו הברגת ברגים וסידור קופסות. היא גם לימדה את חניכותיה איך לאכול בעזרת כפית. איך להתנהג בחברה. שמונה שעות עבודה ביום, כולל שבתות וחגים. השכר: 480 ש"ח לחודש. "ביום הראשון שלי ברוחמה הרגשתי נורא." היא אומרת. "פחדתי מהן וגם נעלתי. מישהי בעטה בי, והיה לי קשה. החלטתי להמשיך לעבוד כי לא היתה לי ברירה. בבוקר למדתי הנהלתי חשבונות, והייתי זקוקה לעבודה בשעות אחר־הצהריים. זו היתה העבודה היחידה שמצאתי. לאט־לאט התחלתי לאהוב את העבודה ולהתרגל אל החניכות. הן כבר לא הגיעו או הפחידו אותי. ראיתי שאני מצליחה לקדם אותן. אחת מהן למדה לאכול בכף, והיו עוד כל מיני הצלחות. אפילו החלטתי ללמוד להיות אחות ולחזור לשם בתור אחות מוסמכת. מובן שלמעמים היו רגעים קשים. צריך לדעת להתגונן. אם מישהי משתוללת, אני צריכה לתוס אותה חזק בידיים. ולחלוץ לה את הנעליים ולהכניס אותה מתחת לזרם של מים פושרים, כדי שתירגע. יש מטפלות שעברו קורס להגנה עצמית. אני לא הספקתי. כשעצרו אותי הייתי ממש המומה. שנה שלמה השקעתי את הנשמה שלי שם, הייתי בהריון והיפלתי כי לא הסכמתי לשכב במיטה כשידעתי שבביתן שלי חסרה מטפלת. ובסוף זו התורה שאני מקבלת! "צא לי כל החשק למקום הזה. אף פעם בימי־חיי לא אהיה עוד מטפלת במוסד כזה!"



**תובעות השתיים מן האחד?**  
קלרה רג'ניאנו ומירי דיסקין. התובעות מהפרקליטות. טות. בחברתו של עורכי־הדין אלי כהן. המגן על שלושה מבין הנאשמות. השופט עבר בין המפגרים בלי להגיב. אך אלה נופנו לו לשלום ופנו אליו במיילומים.